

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Halina Kiriło

w sprawie z powództwa RWE Polska Spółki Akcyjnej w W.
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
o zmianę taryfy dla energii elektrycznej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 19 października 2012 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 13 października 2011 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 13 października 2011 r., oddalił apelację RWE Polska S.A. w W. (powód) od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 25 czerwca 2010 r., w sprawie przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes Urzędu) o zmianę taryfy dla energii elektrycznej.

Powód zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną w całości. Wnosząc o przyjęcie skargi do rozpoznania powód powołał się na: 1) potrzebę wykładni art. 365 § 1 k.p.c. w związku z art. 479⁵³ § 2 k.p.c. ze względu na brak uregulowania przez ustawodawcę kwestii granic związania wyrokiem przy ponownym rozpoznaniu sprawy przez Prezesa Urzędu po uchyleniu przez sąd jego decyzji; 2) występowanie w sprawie zagadnienia prawnego o następującej treści: „czy sprawa z wniosku przedsiębiorstwa energetycznego o zmianę decyzji

zatwierdzającej taryfę – rozpatrywana przez Prezesa Urzędu po uchyleniu przez sądy powszechne decyzji Prezesa Urzędu umarzającej postępowanie administracyjne w sprawie z tego wniosku – jest nową sprawą administracyjną, a postępowanie przed Prezesem Urzędu po wyroku uchylającym decyzję umarzającą postępowanie administracyjne nie może być kontynuowane”; 3) występowanie w sprawie zagadnienia prawnego o następującej treści: „czy rozstrzygnięcie wniosku o zmianę decyzji zatwierdzającej taryfę po uchyleniu przez jej przez sądy powszechne pozostawione jest uznaniu Prezesa Urzędu?”; 4) oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, bowiem Prezes Urzędu i Sądy obu instancji wydały orzeczenie niezgodne z wcześniejszym orzeczeniem Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2009 r., III SK 23/08.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie przedmiotowej skargi do rozpoznania powód powołał się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wskazując jako wymagające wypowiedzi Sądu Najwyższego zagadnienie prawne dwa problemy. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1)

być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Oba zagadnienia prawne sformułowane przez powoda nie spełniają powyższych wymogów pod względem konstrukcyjnym. Nie odnoszą się także do podstaw skargi kasacyjnej oraz do założeń interpretacyjnych zaskarżonego wyroku. Ich rozstrzygnięcie nie ma znaczenia dla rozpoznania samej skargi kasacyjnej, zatem nie należy ich traktować jako zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Także argumentacja uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie odpowiada publicznoprawnemu charakterowi postępowania kasacyjnego i wymogom stawianym w powołanym powyżej orzecznictwie Sądu Najwyższego. Wywód uzasadnienia w zakresie występowania

w sprawie istotnego zagadnienia prawnego powinien być nie tylko należycie pogłębiony, ale także prezentować kompletną (a nie jednostronną) argumentację w zakresie poszczególnych wariantów rozstrzygnięcia sformułowanego problemu prawnego.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej powoda do rozpoznania odwołuje się także do przesłanki, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., to jest potrzeby wykładni przepisów prawa. Zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego, skarżący winien nie tylko określić, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ale także wskazać, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów lub przedstawić rozbieżności w orzecznictwie sądów (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN, 2002, nr 7, s. 10). Ponadto konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, niepubl.; z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, niepubl.; z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP z 2009 r., nr 3-4, poz. 43). Oceniając wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej powoda z uwzględnieniem powyższych przesłanek należy stwierdzić, że ogranicza się ona do wskazania, w jakim zakresie zachodzi potrzeba wykładni art. 365 § 1 k.p.c. w związku z art. 479⁵³ § 2 k.p.c. oraz preferowanego rozstrzygnięcia podniesionej przez powoda wątpliwości interpretacyjnej. Brak natomiast wspomnianego powyżej, wynikającego z publicznoprawnego charakteru postępowania kasacyjnego, wywodu potwierdzającego potrzebę dokonania wykładni powołanych w skardze przepisów w kontekście właściwego znaczenia normy wynikającej z art. 365 § 1 k.p.c. i dotychczasowego orzecznictwa Sądu Najwyższego. Przyjęto w nim, że uregulowana w art. 365 k.p.c. moc wiążąca prawomocnego wyroku ogranicza się do sentencji orzeczenia i nie obejmuje motywów rozstrzygnięcia (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2012 r., I CSK 315/11, niepublikowany; z dnia 29 września 2011 r., IV CSK 652/10, LEX nr 1129162). Jednocześnie podkreśla się, że w pewnych wypadkach uzasadnienie prawomocnego wyroku może być wykorzystane przy wyjaśnianiu granic mocy wiążącej, szczególnie gdy na

podstawie samej sentencji nie można dokładnie określić przedmiotu rozstrzygnięcia sądu (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 16 lipca 2009 r., I CSK 456/08, LEX nr 584190; z dnia 29 września 2011 r., IV CSK 652/10, LEX nr 1129162). Dokonana w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego wykładnia art. 365 § 1 k.p.c. zawiera zatem odpowiedź na wątpliwości podniesione przez powoda we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powód powołał się także na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, w takiej sytuacji skarżący powinien przytoczyć argumenty świadczące o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej rozumie się sytuację, w której zaskarżone nią orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa. Oczywiście naruszenie powinno być rozumiane jako widoczna natychmiast, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z brzmieniem przepisów albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). Oznacza to, że we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak i jego uzasadnieniu niezbędne jest powołanie konkretnych przepisów prawa, z którymi wyrok Sądu II instancji jest w oczywisty sposób sprzeczny. Skarga kasacyjna powoda nie spełnia powyższych wymogów, ponieważ oczywistej zasadności skargi upatruje w hasłowo sformułowanym (zarówno we wniosku jak i jego uzasadnieniu) zarzucie sprzeczności nie tyle skarżonego rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji, co decyzji Prezesa Urzędu z wyrokiem Sądu Najwyższego.

Mając powyższe na uwadze, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.